

Everything by my side

FERNANDO RUBIO

Poëtische overpeinzingen over veranderende intimiteit

Elke Huybrechts
Gezien op 22 juli 2026
Theaterplein, Antwerpen in kader van Zomer van Antwerpen

Op het Theaterplein in Antwerpen staan zeven bedden. Nee, het is geen boedelverkoop van het nabijgelegen Ibishotel, wel een performatieve installatie. Veertien jaar geleden maakte de Argentijnse kunstenaar Fernando Rubio ‘Everything by my side’. Sindsdien toert de voorstelling wereldwijd om nu voor het eerst in België neer te strijken. Maar 2026 is 2012 niet. Tijden veranderen.

25 JULI 2026

Zeven bedden staan netjes naast elkaar met enkele meters tussen elk bed. Ze nemen bijna volledig de breedte in op het Theaterplein. Hun kraaknette, helwitte lakens steken fel af tegen het grijze decor. Toevallige passanten kijken nieuwsgierig naar dit buitengewone beeld. Wat is hier aan de hand?

De tegenstelling tussen privé en publiek werkt als honing op bijen. Het bed als een symbool voor rust en intimiteit wordt hier omgeven door het lawaai van kletterende skateborden en een snerpende slijpschijf. Dit ongewone beeld levert de facto poëzie. Sommige passanten vragen meteen uitleg, anderen halen meteen hun camera boven. Nog anderen blijven eventjes afwachten, op een afstand, tot er iets gebeurt.

Met een actrice in bed

En dan, stipt om 15u gebeurt het: zeven actrices betreden de installatie. Elk van hen neemt plaats op een bed. Ongeveer een minuut lang zitten ze rechtop op het bed en kijken ze voor zich uit, de blik op oneindig. Daarna gaan ze zijdelings op het bed liggen. Opnieuw is dit een poëtisch beeld dat vragen oproept. Wie zijn deze dromerige vrouwen* (inclusieve term: meer dan enkel cisgender vrouwen) en waarom zijn zij hier?

Om het kwartier mogen zeven mensen in één van de bedden plaatsnemen naast één van de actrices. De medewerkers van de Zomer van Antwerpen wijzen de toeschouwers een bed toe en geven - niet onbelangrijk - duidelijke instructies

mee: je gaat aan de andere kant van het bed zitten, doet je schoenen uit, maakt contact met de andere toeschouwers en gaat dan naast de actrice liggen. Daarna doe je niets meer tot zij* na ongeveer tien minuten "Tot ziens" zegt. Dan word je geacht rustig weg te gaan. Helder.

In de stedelijke oesterschelp is deze ‘Everything by your side’ op het eerste zicht een blinkende parel.

In de tien minuten spreekt de performer je rechtstreeks toe, in de jij-vorm. Ze doet dat zeer langzaam, waardoor er veel witruimte en spanning tussen de woorden ontstaat. Alles baadt in een dromerige waas. Het is alsof de performer bedachtzaam elk woord proeft voor ze het uitspreekt. De performer schetst een jeugdherinnering aan de eerste keer dat je je als kind eenzaam voelde op de achterbank van een auto. Het verhaal klinkt als een droom, waarvan slechts de vage contouren van de gebeurtenissen en de emoties die ze opriepen overblijven. Je krijgt een universeel klinkende parabel over eenzaamheid te horen bij monde van de actrice. Ze nodigt je uit om je ogen te sluiten. Ze zegt dat je rust en kracht zal vinden in ‘de dingen die voor en naast je liggen’. Deze tien minuten staan bol van symboliek, spanning en poëzie. In de stedelijke oesterschelp, is deze ‘Everything by your side’ op het eerste zicht een blinkende parel, die je even bij de essentie van het leven doet stilstaan.

De rust is ongemak

De suggestie van rust en poëzie komt wellicht niet bij iedereen over. Voor zijn installatie werkt Rubio steeds met lokale actrices. In een promofilmpje vertelt hij dat hij al met 36 verschillende casts heeft gewerkt. Die bestaan uit wisselende doelgroepen, maar wel altijd uit vrouwen*. Voor de editie op het Theaterplein werkt hij samen met Dramastudenten van het Conservatorium Antwerpen, dat de oproep verspreidde onder de studenten. Zeven jonge mensen in een bed die wachten op de betalende toeschouwers. Het klinkt als een kwetsbaar of precair startpunt voor een performance en zo voelt het voor mij ook.

Sinds #Me Too voelen dergelijke situaties eerder ongemakkelijk.

Ik voel me tijdens de performance vooral heel gespannen en vraag me af of toeschouwers dit scenario veertien jaar geleden even spannend vonden als ik nu. Sinds #Me Too voelen dergelijke situaties eerder ongemakkelijk omdat we ons intussen bewuster zijn van de mogelijke valkuilen. Het lijkt me lastig om in deze kwetsbare positie geplaatst te zijn en geen afspraken te hebben rond wat je kan doen als je je ergens onveilig bij voelt. Als je met andere woorden niets hebt waarop je kan terugvallen om een duidelijke grens aan te geven. Uit navraag blijkt dat de actrices zelf het gesprek met de regisseur hierover zijn aangegaan. Ze zijn overeen gekomen dat de actrices tijdens de performance kunnen opstaan en zich verwijderen uit de situatie, als ze dat nodig achten. Achteraf realiseer ik me dat ik me tijdens de voorstelling vooral druk heb gemaakt over de veiligheid van de performers. Misschien verklaart dat mijn ongemak.

Toch is het niet alleen voor de performers spannend; ook voor de toeschouwers is het een intense ervaring. Tijdens de tien minuten dat ik in het bed lig, streelt de performer onverwacht mijn wang. Dat hoort bij de performance, maar dat is me niet op voorhand meegedeeld. Enkele minuten later gebeurt het nog eens. In

tijden van consent verrast mij deze handeling. Het doet bij mij de vraag rijzen in hoeverre ‘Everything by your side’ mee geëvolueerd is met de tijd.

Vrouwen in bed krijgen

Waarom is overigens voor de Antwerpse cast in 2026 gekozen voor enkel jonge twintigervrouwen* en waarom is de keuze al veertien jaar lang op vrouwen* gevallen? Die keuze is inhoudelijk niet gemotiveerd. Als je er wat langer over nadenkt, is het zelfs problematisch dat de kunstenaar alleen vrouwen* met een bed of intimiteit wil associëren, dat een kunstenaar alleen vrouwen* in deze kwetsbare positie wil plaatsen.

Voor mij zijn er toch een aantal tekens aan de wand dat het stuk niet genoeg mee geëvolueerd is met de tijd. Wat als je als toeschouwer die aanraking niet fijn vindt? Als toeschouwer krijg je de opdracht om niets te doen of te zeggen tot je "Tot ziens" hebt gehoord. Het moment waarop je met een onbekende in een bed gaat liggen en heel intens oogcontact maakt terwijl ze je toespreekt, is sowieso al uiterst geladen. Met een onverwachte aanraking begeef je je algauw op glad ijs. Dat je als toeschouwer de instructie krijgt om niet te reageren, is vanuit dat perspectief niet te begrijpen.

Het is fijn dat sommige performances decennialang over de hele wereld kunnen toeren, maar dat brengt echter ook de nodige uitdagingen met zich mee.

Uiteraard is ‘Everything by my side’ een prachtige, poëtische ingreep in de publieke ruimte. De ingreep zorgt voor vertraging en reflectie, in tijden waar oppervlakkigheid en versnelling de boventoon voeren. Ze zorgt ook voor connectie en intimiteit, in tijden waarin eenzaamheid welig tiert, zeker in een stedelijke context. Dat maakt ‘Everything by my side’ na veertien jaar nog even - en misschien nog meer - spannend en urgent. De installatie is om die reden terecht al die tijd een internationaal succes. Het is fijn dat sommige performances decennialang over de hele wereld toeren, maar dat brengt echter ook de nodige uitdagingen met zich mee. Uitdagingen die de kunstenaar nog niet ten volle aangaat. ‘Everything by my side’ is naast een poëtische ingreep in de publieke ruimte, toch vooral een katalysator voor overpeinzingen over veranderende codes rond intimiteit en consent.